

Správa z workshopu doktorandov Katedry etiky a aplikovanej etiky

Dňa 1. februára 2012 sa na Katedre etiky a aplikovanej etiky uskutočnil workshop študentov doktorandskej formy štúdia. Na tomto pracovnom stretnutí sa okrem doktorandov zúčastnili aj ich školitelia a ďalší pedagógovia, ktorí vedecky pôsobia na katedre. Dizertačné projekty doktorandov v dennej a externej forme štúdia pedagogicky, odborne a vedecky vedú školitelia a vedúce osobnosti Katedry etiky a aplikovanej etiky, *prof. PhDr. Pavel Fobel, PhD.* a *prof. PhDr. Daniela Fobelová, PhD.*

Na úvod by sme chceli poznamenať, že workshop doktorandov nie je len odborným, vedeckým a diskusným podujatím z oblasti aplikovanej etiky, ale aj kritickou a hodnotiacou revíziou dosiahnutých výsledkov a záverov dizertačných prác. Workshop však neplní len túto základnú funkciu. Predstavuje aj výcvikový a tréningový priestor, v rámci ktorého sa doktorandi pripravujú na svoje vedecké pôsobenie. Poskytuje študentom priestor pre zdokonalenie ich profesionálnych, odborných a vedeckých zručností. Rozvíja ich verbálne, komunikačné a argumentačné schopnosti logického zdôvodnenia skúmanej problematiky a záverov, ktoré z nej plynú. Je diskurzívnou platformou, v rámci ktorej si môžu doktorandi pod supervíziou svojich školiteľov vzájomne prezentovať a overiť význam svojej vedeckej práce. Workshop tak presahuje svoju inštrumentálnu funkciu kontrolného nástroja vedeckej práce študentov a stáva sa dôležitým ideovým a názorovým fórom, ktoré doktorandov motivuje v ďalšom vedeckom pôsobení.

Aj tento workshop tak, ako po iné roky, predstavoval buď čiastočnú prezentáciu alebo finalizáciu jednotlivých dizertačných projektov pred ich obhajobou. Doktorandi, *Mgr. Edita Kremničanová, Mgr. Lucia Litvová, Mgr. Silvia Ukropová* a *PhDr. Karol Jadaš* prezentovali výsledky svojej vedeckej práce zo špecifických oblastí výskumu aplikovanej etiky. V tejto súvislosti je potrebné konštatovať, že Katedra etiky a aplikovanej etiky sa vo svojej odbornej a pedagogickej práci nezameriava len na elementárne problémy aplikovaných etík. Viac ako desaťročné pôsobenie zakladateľov katedry už dávno prekračuje tradičné východiská a rámce aplikovanej etiky. Práca odborníkov katedry sa v súčasnosti zameriava na analýzu parciálnych odborných tém, ako sú napr. inovatívne trendy pri členení a systematizácii jednotlivých etických teórií z hľadiska ich použitia v aplikovanej etike, používanie nových metodík v aplikovanej etike, akcentovanie pragmatickej línie aplikovanej etiky prostredníctvom etického poradenstva a etickej expertízy a pod. Takýmto spôsobom orientujú školitelia katedry aj doktorandov a ich vedecké projekty.

Doktorandka tretieho, záverečného ročníka štúdia, *Mgr. E. Kremničanová*, skúma vo svojej dizertácii najnovšie trendy vo vývoji etického poradenstva a etickej expertízy. Jej práca, pod vedením školiteľa *prof. PhDr. P. Fobela, PhD.*, predstavuje inovatívny prienik do systému etického poradenstva vo svete a na Slovensku. Zároveň je snahou o prekonanie redukcionizmu poradenských systémov napr. na oblasť psychológie alebo filozofie. Dokazuje, že etické poradenstvo a expertíza sa môžu v teoretickej rovine opierať o prácu renomovaných autorít, ako aj o prepracovanú systematiku, konceptuálny aparát a metodiku z tejto oblasti. Finálny dizertačný projekt doktorandky, sa tak určite môže stať inšpiratívnym materiálom, či už pre odbornú verejnosť alebo pre študentov aplikovanej etiky.

V oblasti aplikovanej etiky sa už dlho vytvára názorová platforma, ktorá vyzdvihuje význam imaginácie pri riešení morálnych dilem v rôznych oblastiach sociálnej a profesijnej praxe. Touto problematikou sa zaoberá doktorandka *Mgr. L. Litvová*. Jej dizertačná práca, ktorú vedie *prof. PhDr. P. Fobel, PhD.* analyzuje postavenie a význam morálnej imaginácie

v procese etického rozhodovania a konania. Doktorandka sa nás snaží presvedčiť o tom, že imaginácia je pre etiku dôležitá minimálne tak isto, ako racionálna analýza morálne sporných prípadov. Jej dizertácia tak nadväzuje na postmoderné trendy, ktoré sa v etike objavujú v posledných desaťročiach a ktoré zdôrazňujú nevyhnutný pragmatický presah a poslanie etiky ako humánne orientovanej vednej disciplíny.

Mgr. S. Ukropová, študentka prvého ročníka, prezentovala svoje vedecké chápanie tvorby a implementácie etických programov do praxe. Vo svojom dizertačnom projekte predstavila základný rámec modernej – interaktívnej tvorby etických programov. V spolupráci s predsedom etickej komisie UMB a zároveň školiteľom *prof. PhDr. P. Fobelom, PhD.* sa zameriava sa najmä na tvorbu interaktívneho a multimediálneho etického kódexu študenta UMB. Ten by prostredníctvom špecifické počítačového programu dokázal simulovať morálne problémy a dilemy, s ktorými sa môže študent počas svojho štúdia stretnúť. Jej dizertačný projekt tak tvorivou, edukačnou a didaktickou formou prekračuje „kamenné“ etické programy, ktoré sa opierajú najmä o tradičné chápanie, postavenia a funkcie etických kódexov v rôznych inštitúciách.

PhDr. Karol Jadaš je externým doktorandom Katedry etiky a aplikovanej etiky. Akademický priestor katedry tak obohacuje o praktický presah z oblasti podnikania. Jeho dizertačný projekt, vedený *prof. PhDr. D. Fobelovou, PhD.*, sa orientuje na problematiku dôveryhodného podnikania a zabezpečenia stabilného a eticky akceptovateľného podnikania na úrovni regiónu. Význam dizertačného projektu spočíva v snahe o tvorbu funkčnej etickej infraštruktúry, ktorá by garantovala etické záruky a dôveryhodnosť jednotlivých podnikateľských subjektov na úrovni vyššieho územného celku (VÚC).

Každý z predstavených projektov je v duchu základných východísk Katedry etiky a aplikovanej etiky projektom, ktorý sa neustále vyvíja, obnovuje, mení a zdokonaľuje. Môžeme povedať, že ani jeden z projektov nie je projektom konečným a že ani jeden z projektov sa nesnaží podať definitívne riešenia problémov pre danú oblasť skúmania. Z tejto perspektívy ide o otvorené projekty, ktoré sú samozrejme vystavené kritickým odborným názorom a pripomienkam. Táto skutočnosť sa odrazila v pripomienkach, podnetoch a kritike školiteľov doktorandov, ako aj v diskusii o dizertačných projektoch. Túto skutočnosť si však veľmi dobre uvedomujú aj samotní doktorandi, ktorí vyjadrujú snahu nielen zdokonaľovať svoju prácu, ale aj, a to je omnoho dôležitejšie, pokračovať v tejto práci po absolvovaní doktorandského štúdia.

Autor článku: *Mgr. Branislav Vincúr, PhD.*
Odborný asistent na Katedre etiky a aplikovanej etiky.